

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет дошкільної освіти та музичного мистецтва
Кафедра музичного мистецтва

ДАРИНА ЧАМАХУД, ОКСАНА ЮРЧУК

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖНОЇ МУЗИКИ:

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

ІЗ ТЕМАТИЧНОГО РОЗДІЛУ

**«ВІДЕНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ КЛАСИЦИЗМ: ТВОРЧІСТЬ
Й. ГАЙДНА, В. А. МОЦАРТА, Л. ВАН БЕТХОВЕНА»**

Луцьк, 2024

Розглянуто засіданні кафедри музичного мистецтва КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол №3 від 22.11.2024 р.)

Ухвалено науково-методичною радою КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол №3 від 27.11.2024 р.)

Рецензенти:

Новакович М. О. – доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичної медієвістики та україністики Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка.

Зарицька А. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, гарант ОПП Середня освіта (Музичне мистецтво) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, голова циклової комісії методики музичної освіти та вокально-хорової підготовки фахового педагогічного коледжу КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Чамахуд Д. В., Юрчук О. М. Засоби діагностики якості знань здобувачів освіти із тематичного розділу «Віденський музичний класицизм: творчість Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена» [Електронне видання] : методичні рекомендації для здобувачів освіти освітньо-професійної програми Середня освіта (Музичне мистецтво) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Луцьк : КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2024. 32 с.

Методичні матеріали містять різні види засобів діагностики якості знань здобувачів освіти з історії розвитку провідного стильового напрямку європейської музичної культури другої половини XVIII – початку XIX століття – віденського музичного класицизму – та творчості його найяскравіших представників: Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена, а саме: 1) тестові завдання; 2) запитальники, 3) музична вікторина, 4) семінарські завдання. Вони мають багатофункціональне призначення, адже їх можна використовувати як для контролю рівня знань із названого змістового модулю, так і в процесі самостійної роботи здобувачів освіти із зазначеного тематичного розділу.

Методичні матеріали рекомендовано для практичного використання викладачами та здобувачами освіти мистецьких факультетів/відділень вищих навчальних закладів.

© Чамахуд Д. В., Юрчук О. М.

© КЗВО «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Тема «ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ЙОЗЕФА ГАЙДНА»	6
Тестові завдання.....	6
ЗАПИТАЛЬНИКИ	10
Запитальник «Життєвий шлях Йозефа Гайдна»	10
Запитальник «Творчість Йозефа Гайдна»	11
Музична вікторина.....	12
Тема «ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ВОЛЬФГАНГА АМАДЕЯ МОЦАРТА»	13
Тестові завдання.....	13
ЗАПИТАЛЬНИКИ	17
Запитальник «Життєвий шлях Вольфганга Амадея Моцарта»	17
Запитальник «Життєвий шлях Вольфганга Амадея Моцарта»	18
Музична вікторина.....	19
Тема «ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ЛЮДВІГА ВАН БЕТХОВЕНА»	20
Тестові завдання.....	20
ЗАПИТАЛЬНИКИ	24
Запитальник «Життєвий шлях Людвіга ван Бетховена».....	24
Запитальник «Життєвий шлях Людвіга ван Бетховена».....	25
Музична вікторина.....	26
КЛЮЧІ ДО ТЕСТІВ	27
ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТІВ	28
ПІДСУМКОВА МУЗИЧНА ВІКТОРИНА	29
Перелік творів для музичної вікторини	29
Оцінювання підсумкової музичної вікторини	30
СЕМІНАР «Музична творчість композиторів віденської класичної школи»	31
Перелік запитань	31
Рекомендована література.....	32

ВСТУП

Провідними складовими галузевих стандартів вищої освіти за спеціальністю А4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) є:

- *освітньо-кваліфікаційні характеристики випускників вищих навчальних закладів*, що відображають цілі вищої освіти та професійної підготовки, визначають вимоги до компетентності фахівця, систему виробничих функцій і типових завдань його діяльності;
- *освітньо-професійні програми підготовки*, що визначають нормативний термін і нормативну частину змісту навчання за певною спеціальністю, встановлюють вимоги до змісту, обсягу та рівня освіти й професійної підготовки фахівця;
- *засоби діагностики якості вищої освіти*, що визначають стандартизовані методики, які призначені для кількісного та якісного оцінювання досягнутого здобувачем освіти рівня сформованості знань, умінь, навичок і використовуються для встановлення відповідності рівня якості вищої освіти вимогам стандартів вищої освіти.

Усе це спрямовано на формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових) програмних компетентностей здобувачів вищої освіти, визначених освітньо-професійною програмою Середня освіта (Музичне мистецтво) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Стандартизованими засобами вимірювання показників якості знань студентів із обов'язкового освітнього компоненту «Основи музично-теоретичної підготовки: Історія зарубіжної музики» є *тести, теоретичні запитальники, музичні вікторини та семіари*.

Пропоновані навчально-методичні матеріали містять тестові завдання, запитальники, музичні вікторини та семінар для діагностики якості знань здобувачів освіти з тематичного розділу історії зарубіжної музики **«Віденський музичний класицизм: творчість Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена»**. Ці засоби діагностики мають багатофункціональне призначення.

Їх можна використовувати для контролю рівня знань із названого змістового модулю та в процесі самостійної роботи студентів із зазначеного тематичного розділу.

Методичні рекомендації мають навчально-методичне спрямування та можуть бути використані як у процесі вивчення дисципліни «Історія зарубіжної музики», так і для організації самостійної роботи здобувачів освіти. Матеріали рекомендовано для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)», а також викладачів мистецьких дисциплін закладів вищої освіти.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93 (у чинній редакції), Професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України №1225 від 29.08.2024, Рекомендацій щодо проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» (2013), а також Положення про практичну підготовку здобувачів вищої/фахової передвищої освіти Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Тема

«ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ЙОЗЕФА ГАЙДНА»

Тестові завдання

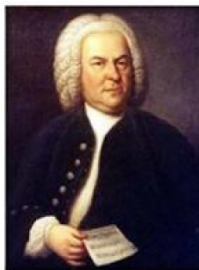
1. Йозеф Гайдн – видатний _____ композитор

- А) французький
- Б) австрійський
- В) англійський
- Г) український

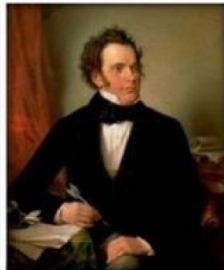
2. Оберіть номер фото, на якому зображено Йозефа Гайдна:

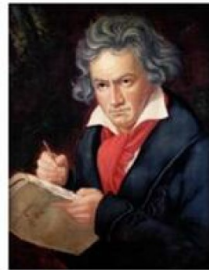
1

2

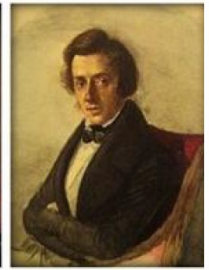
3

4

5

6

- А) 1
- Б) 2
- В) 3
- Г) 4
- Д) 5
- Е) 6

3. Селище, в якому народився Гайдн:

- А) Веймар
- Б) Відень
- В) Рорау
- Г) Берлін

4. Стиль, до якого належить творчість Гайдна:

- А) романтизм
- Б) бароко
- В) відродження
- Г) класицизм

5. Скільки симфоній написав Гайдн?

- А) близько 300
- Б) 8
- В) 104

6. Прізвище роду угорських князів, у яких Гайдн працював майже 30 років:

- А) Естергазі
- Б) Порпора
- В) Айзенштадт
- Г) Відень

7. Твір для симфонічного оркестру, в якому, як правило, 4 частини:

- А) соната
- Б) симфонія
- В) увертюра
- Г) ораторія

8. Цей танець у часи Гайдна став третьою частиною симфонії:

- А) вальс
- Б) менует
- В) гавот
- Г) гопак

9. Країна, яку Гайдн двічі відвідав в останній період життя:

- А) Німеччина
- Б) Угорщина
- В) Франція
- Г) Англія

10. Йозеф Гайдн – основоположник жанру:

- А) балет
- Б) симфонія
- В) квартет
- Г) опера

11. Як перекладається з латинської слово КЛАСИКА?

- А) елегантний
- Б) зразковий
- В) гармонічний
- Г) розумний

12. Й. Гайдн – автор...

- А) 12 Лондонських симфоній
- Б) 6 Французьких сюїт
- В) 6 Англійських сюїт
- Г) 20 ораторій

13. Яка симфонія НЕ НАЛЕЖИТЬ Й. Гайдну?

- А) «Прощальна»
- Б) «Пасторальна»
- В) «З тремоло литавр»
- Г) «Дитяча»

14. «Створення світу» і «Пори року» Гайдна написані в жанрі...

- А) опери
- Б) концерту
- В) ораторії
- Г) циклу фортепіанних п'єс

15. Розділ сонатної форми, що відрізняється тональною нестійкістю та напруженим розвитком:

- А) експозиція
- Б) розробка
- В) реприза
- Г) кода

16. В якій частині симфонії №103 Гайдна звучить тремоло литавр?

- А) 1
- Б) 2
- В) 3
- Г) 4

17. Перші частини сонат і симфоній пишуться у...

- А) формі варіацій
- Б) формі рондо
- В) формі сонатного алегро
- Г) формі періоду

18. Склад симфонічного оркестру Й. Гайдна називають:

- А) одинарний
- Б) подвійний
- В) потрійний

19. Розділ сонатної форми, у якому музичні теми звучать вперше:

- А) експозиція
- Б) розробка
- В) реприза

20. Поєднай цифрою та літерою частини симфоній Й. Гайдна з їх описом:

НОМЕР ЧАСТИН	ОПИС
1) Перші частини	А) Темп – помірно-повільний. Форма – складна тричастинна або варіаційна. Характер – задумливо-ліричний, зосереджений.
2) Другі частини	Б) Темп – швидкий. Форма – сонатне алегро з контрастним вступом. Контраст між повільним, зосередженим вступом та життєрадісним, бадьорим сонатним алегро.
3) Треті частини	В) Темп – швидкий. Сцени і образи з народного життя. Форма – сонатна або рондо-сонатна.
4) Фінали	Г) Менуети. Форма – складна тричастинна.

ЗАПИТАЛЬНИКИ

Запитальник «Життєвий шлях Йозефа Гайдна»

1. У якому році та в якій місцевості народився Йозеф Гайдн?
2. Які обставини сприяли ранньому виявленню музичних здібностей майбутнього композитора?
3. У якому віці Й. Гайдн потрапив до придворної співочої капели у Відні?
4. Чому перебування Гайдна у капелі Святого Стефана не дало йому систематичної композиторської освіти?
5. Які труднощі довелося подолати Й. Гайдну після звільнення з капели?
6. Яку роль у професійному становленні Гайдна відіграв Нікола Порпора?
7. У якому році Й. Гайдн розпочав службу при дворі князів Естергазі?
8. Які обов'язки виконував композитор на службі в Естергазі?
9. Як умови ізолюваного життя в Естергазі вплинули на індивідуальність стилю Й. Гайдна?
10. Скільки років Й. Гайдн перебував на службі у князів Естергазі?
11. У яких роках відбулися лондонські поїздки Й. Гайдна?
12. Які жанри набули особливого розвитку в лондонський період творчості композитора?
13. Яким було суспільне визнання Й. Гайдна за життя?
14. Де і в якому році завершився життєвий шлях композитора?
15. Чому Йозефа Гайдна вважають засновником класичної інструментальної традиції?

Запитальник «Творчість Йозефа Гайдна»

1. Скільки симфоній входить до творчого доробку Йозефа Гайдна?
2. Які жанри інструментальної музики посідають провідне місце у творчості композитора?
3. Які риси відрізняють симфонії Й. Гайдна від симфоній попередніх епох?
4. Які особливості має сонатно-симфонічний цикл у творчості Гайдна?
5. Яку роль відіграє сонатна форма у симфоніях і квартетах Й. Гайдна?
6. Чим характеризується тематизм головної та побічної партій у сонатному Allegro Й. Гайдна?
7. У чому полягає новаторство Й. Гайдна у формуванні класичного струнного квартету?
8. Скільки струнних квартетів написав композитор і які з них вважають найвідомішими?
9. Які характерні риси притаманні «Лондонським симфоніям» Й. Гайдна?
10. Які художні прийоми використовує композитор у Симфонії № 94 «Сюрприз»?
11. Чому Симфонія № 101 отримала назву «Годинник»?
12. Який художній ефект створює вступ із тремоло литавр у Симфонії № 103?
13. Які жанри вокально-інструментальної музики представлені у творчості Й. Гайдна?
14. Яке місце займають ораторії «Створення світу» та «Пори року» в історії європейської музики?
15. У чому полягає історичне значення творчості Йозефа Гайдна для подальшого розвитку музики Моцарта і Бетховена?

Музична вікторина

1. Симфонія № 103 мі-бемоль мажор «З тремоло литавр»: вступ і головна партія I частини.
2. Симфонія № 94 соль мажор «Сюрприз»: II частина (Andante).
3. Симфонія № 101 ре мажор «Годинник»: II частина (Andante).
4. Соната мі мінор: I частина (Presto).
5. Соната ре мажор: I частина.
6. Концерт для фортепіано з оркестром ре мажор: I частина.
7. Струнний квартет до мінор, оп. 33 № 1: I частина.
8. Струнний квартет ре мажор, оп. 76 № 5: II частина (Largo).
9. Ораторія «Пори року»: II частина «Літо», розділ «Гроза» (№ 18–19).
10. Ораторія «Створення світу»: увертюра «Зображення хаосу».

Тема

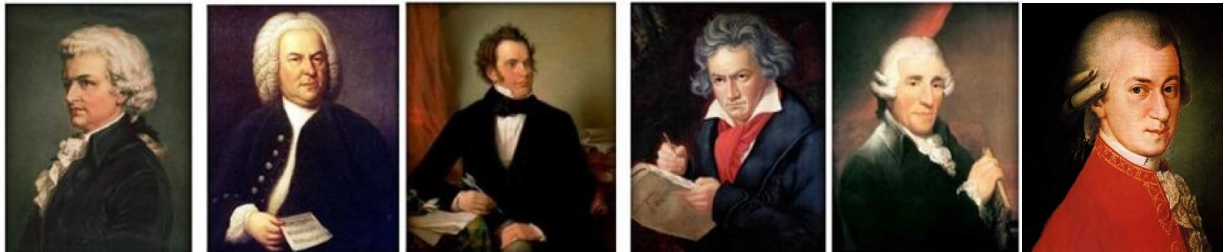
«ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ВОЛЬФГАНГА АМАДЕЯ МОЦАРТА»

Тестові завдання

1. Вольфганг Амадей Моцарт – видатний _____ композитор

- А) французький
- Б) австрійський
- В) англійський
- Г) український

2. Оберіть номер фото, на якому зображено Вольфганга Амадея Моцарта:

1

2

3

4

5

6

- А) 1
- Б) 2
- В) 3
- Г) 4
- Д) 5
- Е) 6

3. Роки життя Моцарта:

- А) 1756-1791
- Б) 1732-1809
- В) 1770-1827

4. В якому місті народився Моцарт?

- А) Відень
- Б) Зальцбург
- В) Париж
- Г) Прага

5. Хто був першим та головним вчителем Моцарта?

- А) Антоніо Сальєрі
- Б) Його батько Леопольд Моцарт
- В) Йозеф Гайдн
- Г) Падре Мартіні

6. Скільки років було Моцарту, коли почалися його концертні подорожі по Європі?

- А) 6
- Б) 10
- В) 15
- Г) 23

7. У якому місті Моцарт жив та працював останні 10 років свого життя?

- А) Відень
- Б) Зальцбург
- В) Прага
- Г) Мілан

8. У яких жанрах творив Моцарт?

- А) Симфонія
- Б) Інструментальна соната
- В) Опера
- Г) Ораторія
- Д) Струнний квартет

9. Допишіть назви опер Моцарта:

- «Весілля _____»
- «Дон _____»
- «Чарівна _____»

10. Як називається великий хоровий твір траурного характеру, який Моцарт не встиг завершити?

Ваша відповідь: _____

11. За твором якого французького письменника була створена опера «Весілля Фігаро»?

- А) Расіна
- Б) Мольєра
- В) Бомарше
- Г) Гюго

12. Якими голосами співають персонажі опери «Весілля Фігаро»?

Персонажі

Голоси

1) Фігаро	А) Мецо-сопрано
2) Керубіно	Б) Баритон
3) Сюзанна	В) Сопрано

13. У яких формах написані частини Сонати № 11 Ля-мажор для фортепіано?

Персонажі

Голоси

1) 1 частина	А) Тричастинна
2) 2 частина	Б) Рондоподібна
3) 3 частина	В) Варіаційна

14. Яку самостійну назву отримала 3 частина Сонати №11 Ля-мажор для фортепіано?

- А) Турецьке рондо
- Б) Італійський концерт
- В) Маленька нічна музика
- Г) Музика на воді

15. Які з частин Симфонії № 40 Моцарта написані у сонатній формі?

- А) 1 частина
- Б) 2 частина
- В) 3 частина
- Г) 4 частина

16. Призначення «Маленької нічної серенади» В. А. Моцарта:

- А) для фортепіано
- Б) для камерного оркестру
- В) для симфонічного оркестру
- Г) для голосу з фортепіано

17. Як називався останній твір Моцарта?

- А) «Прелюдія №7»
- Б) «Остання прелюдія»
- В) «Реквієм»
- Г) «Місячна соната»

18. Як перекладаються з латини ці назви частин «Реквієму»?

Латинська назва

Переклад

1) «Requiem aeternam»	А) «Слізна»
2) «Kyrie eleison»	Б) «Вічний спокій»
3) «Dies irae»	В) «День гніву»
4) «Lacrimosa»	Г) «Господи, помилуй»

19. У якому жанрі написана опера «Дон Жуан»?

- А) опера-буффа
- Б) трагікомедія
- В) опера-пародія
- Г) лірична опера

20. З яких творів Моцарта ці теми?

(назву твору писати повністю, наприклад: симфонія № 40 соль-мінор)

Загуби- ла, от про па- жа, ах, хто зна-є де шу-кать, ах хто зна- є, де шукать?

ЗАПИТАЛЬНИКИ

Запитальник «Життєвий шлях Вольфганга Амадея Моцарта»

1. У якому році та в якому місті народився Вольфганг Амадей Моцарт?
2. Яку роль у музичному вихованні Моцарта відіграв його батько Леопольд Моцарт?
3. У якому віці Моцарт почав публічно виступати як клавесиніст і композитор?
4. Які країни Європи відвідав Моцарт під час концертних подорожей у дитячі та юнацькі роки?
5. Як тривалі гастролі вплинули на формування універсальності стилю композитора?
6. Які посади обіймав Моцарт при Зальцбурзькому архієпископському дворі?
7. Чому відносини Моцарта з архієпископом Коллоредо були складними?
8. З якою метою композитор переїхав до Відня і як це вплинуло на його творчу долю?
9. Які труднощі супроводжували самотнє життя Моцарта у Відні?
10. Яку роль у житті композитора відіграла його дружина Констанца Вебер?
11. Які періоди творчості Моцарта вважають найбільш плідними?
12. За яких обставин було створено «Реквієм» В. А. Моцарта?
13. Які легенди пов'язані з останніми роками життя композитора?
14. У якому році та за яких обставин помер Вольфганг Амадей Моцарт?
15. Чому постать Моцарта є символом геніальності в європейській музичній культурі XVIII століття?

Запитальник «Життєвий шлях Вольфганга Амадея Моцарта»

1. Дати загальну характеристику творчості В. А. Моцарта та визначити її стильові особливості.
2. Які жанри посідають провідне місце у творчому доробку композитора?
3. Визначити значення творчості В. А. Моцарта в галузі оперної музики.
4. Пояснити поняття «зінгшпіль», «опера-буффа», «комедія характерів».
5. Охарактеризувати оперу «Весілля Фігаро» як зразок опери-буффа нового типу.
6. Розглянути оперу «Дон Жуан» як синтез комічного і трагічного начал.
7. Які образні та драматургічні принципи об'єднують оперну творчість Моцарта?
8. Які особливості притаманні клавірним творам В. А. Моцарта?
9. Охарактеризувати сонату ля мажор.
10. Які риси переважають у клавірних творах Моцарта на прикладі Фантазії ре мінор і Концерту № 23 ля мажор?
11. Охарактеризувати симфонічну творчість В. А. Моцарта та різноманітність симфонічних жанрів.
12. У чому полягають особливості симфонічного циклу Моцарта та розширення кола образів симфонічної музики?
13. Чому Симфонію № 40 соль мінор вважають вершиною розвитку жанру у XVIII столітті?
14. Охарактеризувати камерно-інструментальну творчість Моцарта на прикладі «Маленької нічної серенади».
15. Дати характеристику «Реквієму» В. А. Моцарта. Пояснити значення частин «Kyrie eleison», «Dies irae», «Lacrimosa».

Музична вікторина

1. Соната № 11 ля мажор: I частина (форма варіацій).
2. Опера «Весілля Фігаро» : I дія, I картина, арія Фігаро «Хлопчик жвавий».
3. Симфонія № 40 соль мінор: I частина, головна.
4. Реквієм В. А. Моцарта: частина «Lacrimosa».
5. Опера «Дон Жуан»: I дія, дует Дон Жуана і Церліни «Ручку, Церліна, дай мені».
6. Клавірний концерт № 23 ля мажор: I частина.
7. Фантазія ре мінор для фортепіано: фрагмент, що ілюструє експресивність клавірної музики Моцарта.
8. Соната ля мажор KV 331: I частина (тема з варіаціями).
9. Симфонія № 41 до мажор «Юпітер»: остання частина (фінал, фуга).
10. «Маленька нічна серенада» (Serenata notturna), KV 525: I частина, Allegro, для камерно-інструментальної секції.

Тема

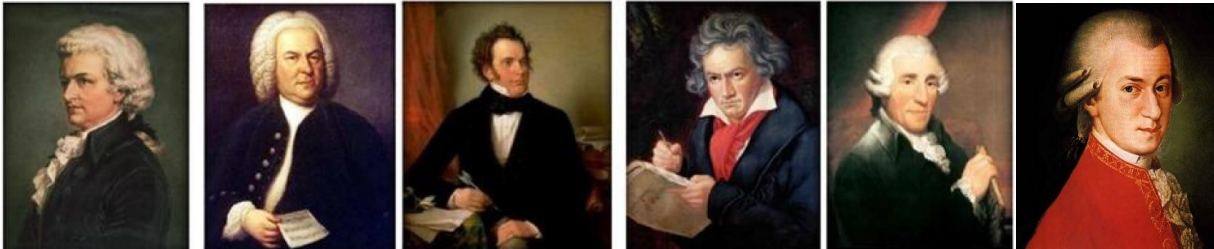
«ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ЛЮДВІГА ВАН БЕТХОВЕНА»

Тестові завдання

1. Людвіг ван Бетховен – видатний _____ композитор

- А) французький
- Б) німецький
- В) англійський
- Г) український

2. Оберіть номер фото, на якому зображено Л. ван Бетховена:

1

2

3

4

5

6

- А) 1
- Б) 2
- В) 3
- Г) 4
- Д) 5
- Е) 6

3. Представником якого художнього напрямку є Бетховен?

- А) романтизм
- Б) класицизм
- В) бароко
- Г) ренесанс

4. Оберіть факти, що є правдивими в житті композитора:

- А) Народився в Бонні
- Б) Один з композиторів «Могутньої купки»
- В) Один з віденських класиків
- Г) Написав 9 симфоній
- Г) Не мав відношення до симфонічної музики
- Д) Майстерно грав на флейті

5. Батько композитора мріяв зробити зі свого сина другого...

- А) Паганіні
- Б) Баха
- В) Моцарта

6. У кого Бетховен навчався у Відні?

- А) Сальєрі
- Б) Моцарта
- В) Гайдна
- Г) Керубіні

7. Яку фізичну ваду (вроджену чи набуту) мав композитор?

- А) вроджена кульгавість
- Б) вроджена глухота
- В) набута глухота
- Г) набута кульгавість

8. Встановіть відповідність творів Бетховена з їх виконанням:

1) «Місячна соната»	А) Фортепіано
2) Симфонія №5	Б) Симфонічний оркестр і хор
3) Симфонія №9	В) Симфонічний оркестр
4) Увертюра «Егмонт»	

9. Який музичний жанр став «творчою лабораторією» композитора, де формувалися головні особливості його стилю?

- А) соната
- Б) симфонія
- В) опера
- Г) пісня

10. Оберіть твори, написані Бетховеном:

- А) Гольдберг Варіації
- Б) 32 сонати для фортепіано
- В) 23 сонати для фортепіано
- Г) 5 концертів для фортепіано з оркестром
- Д) 9 симфоній
- Е) Фантазія-експромт
- Є) Опера «Фіделіо»

11. Яку назву має соната № 8 Л. Бетховена?

- А) «Місячна»
- Б) «Патетична»
- В) «Апасіоната»
- Г) «Героїчна»

12. Назвіть основну ідею сонати № 8?

- А) Боротьба людини із долею
- Б) Оспівування природи
- В) Страждання від нерозділеного кохання
- Г) Возвеличення сили кохання

13. Кому була присвячена соната № 14 Л. Бетховена?

- А) матері композитора
- Б) улюбленому вчителю
- В) А. Розумовському
- Г) Дж. Гвіччарді

14. Вкажіть, як була названа соната № 14 вже після смерті композитора і хто дав їй таку назву?

- А) «Аврора»
- Б) «Апасіоната»
- В) «Місячна»
- Г) Л. Рельштаб
- Д) А. Розумовський
- Е) Ф. Шуберт

15. «Місячна» соната належить до числа творів, у яких Бетховен шукав нові шляхи розвитку сонатного циклу. Він назвав її

(сонатним *Allegro*, рондо-сонатою, сонатою-фантазією, менуетом), підкресливши цим свободу композиції, що далеко відступила від традиційної схеми.

16. Яку українську пісню, взяв за основу Бетховен у своєму квартеті?

- А) «Ой, чий то кінь стоїть»
- Б) «Ой, у вишневому саду»
- В) «Ой, на дворі метелиця»
- Г) «Гей, плине кача»

17. Як називають тему, якою починається Симфонія № 5?

- А) тема Бетховена
- Б) головна партія
- В) стук долі
- Г) мотив життя

18. Кому Бетховен присвятив Симфонію № 5 до мінор?

- А) графу А. Розумовському
- Б) князю фон Лобковіцу
- В) графу А. Розумовському та князю фон Лобковіцу
- Г) князю К. фон Ліхновському

19. Під час прем'єри якої симфонії публіка влаштувала композитору бурхливі овації, яких він не чув?

- А) Третьої симфонії
- Б) П'ятої симфонії
- В) Дев'ятої симфонії

20. У фіналі якої симфонії Бетховена використано спів хору і солістів?

- А) 3 симфонія
- Б) 5 симфонія
- В) 9 симфонія
- Г) 12 симфонія

ЗАПИТАЛЬНИКИ

Запитальник «Життєвий шлях Людвіга ван Бетховена»

1. У якому році та в якому місті народився Людвіг ван Бетховен?
2. Яку роль у музичному вихованні Бетховена відіграв його батько Йоганн Бетховен?
3. У якому віці Людвіг показав перші ознаки музичного генія?
4. Які особливості ранніх концертів Бетховена в Відні та інших європейських містах?
5. Які труднощі переживав композитор у дитячі та юнацькі роки?
6. Коли і за яких обставин Бетховен почав навчання у Йозефа Гайдна?
7. Який вплив мала музична школа Гайдна на формування стилю молодого композитора?
8. Як особисті життєві труднощі (сімейні, здоров'я) вплинули на творчість Бетховена?
9. У якому віці та за яких обставин композитор почав втрачати слух?
10. Яким чином прогресуюча глухота відобразилася на характері та тематиці його творів?
11. Які соціальні та культурні кола у Відні були важливими для кар'єри Бетховена?
12. Коли Бетховен став незалежним композитором-фрілансером і як це вплинуло на його творчість?
13. У яких країнах та містах композитор мав успіх із симфонічними та фортепіанними концертами?
14. У якому році та за яких обставин завершилося життя Людвіга ван Бетховена?
15. Чому постать Бетховена вважається переломною для переходу від класики до романтизму в європейській музиці?

Запитальник «Життєвий шлях Людвіга ван Бетховена»

1. Визначити, в чому полягає значення творчості Бетховена та до якого художнього напрямку належить його музика.
2. Окреслити провідні теми і образи його творчості.
3. Дати загальну характеристику фортепіанної творчості Бетховена та місце фортепіанної сонати у його спадщині.
4. Охарактеризувати сонату № 8 «Патетична».
5. Визначити особливості задуму сонати № 14 «Місячна».
6. Розглянути сонату № 23 «Аппасіоната» (емоційна напруга, технічні особливості, формальні рішення).
7. Охарактеризувати новаторські риси сонат Бетховена у порівнянні з класичною традицією Гайдна і Моцарта.
8. Дати загальну характеристику симфонічної творчості композитора, місце симфонії у його спадщині.
9. Охарактеризувати Симфонію № 5 (характер теми, драматургія, новаторські прийоми).
10. Визначити новаторські риси Симфонії № 9 (хоровий фінал, ідейно-художнє значення).
11. Розглянути увертюру «Егмонт» (характер, драматичне наповнення, стилістичні особливості).
12. Які жанри камерно-інструментальної музики Бетховена представлені у його творчості (струнні квартети, тріо, сонати) та їх значення?
13. У чому полягають риси фортепіанних концертів Бетховена як зразка класичної традиції та переходу до романтизму?
14. Які риси притаманні образам героїчності, трагізму та оптимізму в симфонічній та камерній музиці композитора?
15. Узагальнити внесок Людвіга ван Бетховена у розвиток музичних форм, жанрів та художньої мови Європи кінця XVIII – початку XIX століття.

Музична вікторина

1. Соната № 14 до-дієз мінор «Місячна»: I частина.
2. Симфонія № 5 до-мінор: I частина, вступ, тема «долі».
3. Варіації на тему укр. нар. пісні «Їхав козак за Дунай» для флейти і фортепіано.
4. Симфонія № 9 ре-мінор: IV частина «Ода радості».
5. Увертюра «Егмонт»: фрагмент.
6. Соната № 8 до-мінор «Патетична»: I частина.
7. Соната № 23 фа мінор «Аппасіоната»: I частина.
8. Фортепіанний концерт № 5 «Імператор»: I частина.
9. Струнний квартет № 7 фа мажор, ор. 59 № 1 «Рашельштайн»: I частина.
10. Соната №21 до мажор «Валькірія».

КЛЮЧІ ДО ТЕСТІВ

№ з/п	Йозеф Гайдн	Вольфганг Амадей Моцарт	Людвіг ван Бетховен
1.	Б	Б	Б
2.	Д	Е	Г
3.	В	А	Б
4.	Г	Б	А, В, Г
5.	В	Б	В
6.	А	А	В
7.	Б	А	В
8.	Б	А, Б, В	1-А, 2-В, 3-Б, 4-В
9.	Г	Фігаро, Жуан, флейта	Б
10.	Б	Реквієм	Б, Г, Д, Є
11.	Б	В	Б
12.	А	1-Б, 2-А, 3-В	А
13.	Б	1-В, 2-А, 3-Б	Г
14.	В	А	В, Г
15.	Б	А, Г	Соната-фантазія
16.	А	Б	В
17.	В	В	В
18.	Б	1-Б, 2-Г, 3-В, 4-А	А
19.	А	Б	В
20.	1-Б, 2) А, 3-Г, 4-В	1. Опера «Весілля Фігаро», 2 дія, арія Барбаріни; 2. Симфонія № 40, соль мінор, 1 частина, ГП; 3. Соната 11 Ля-мажор, 3 частина, рондо в турецькому стилі	В

ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТІВ

I.	За 20 тестів (10 балів):	«3»	<i>5-6 балів</i>	<i>(10-12 відповідей)</i>
		«4»	<i>7-8 балів</i>	<i>(13-17 відповідей)</i>
		«5»	<i>9-10 балів</i>	<i>(18-20 відповідей)</i>
II.	За 60 тестів (30 балів):	«3»	<i>18-22 бали</i>	<i>(30-36 відповідей)</i>
		«4»	<i>23-26 балів</i>	<i>(37-51 відповідей)</i>
		«5»	<i>27-30 балів</i>	<i>(52-60 відповідей)</i>

ПІДСУМКОВА МУЗИЧНА ВІКТОРИНА

Перелік творів для музичної вікторини

1. Гайдн. Симфонія № 103 Мі-бемоль мажор «З тремоло литавр»: вступ і головна партія.
2. Моцарт. Опера «Весілля Фігаро»: I дія, I картина, арія Фігаро «Хлопчик жвавий».
3. Бетховен. Соната № 14 до-дієз мінор «Місячна»: I частина.
4. Моцарт. Симфонія № 40 соль мінор: I частина, головна партія.
5. Гайдн. Ораторія «Пори року»: II частина «Літо», розділ «Гроза» (№ 18-19).
6. Бетховен. Симфонія № 5 до мінор: I частина, вступ, тема «долі».
7. Моцарт. Соната № 11 Ля мажор: I частина, форма варіацій.
8. Гайдн. Соната мі мінор: I частина Presto.
9. Бетховен. Варіації на тему укр. нар. пісні «Їхав козак за Дунай»: для флейти і фортепіано.
10. Моцарт. «Lacrimosa» з Реквієму.
11. Бетховен. Симфонія № 9 ре-мінор: IV частина «Ода радості».
12. Гайдн. Симфонія № 94 соль мажор «Сюрприз»: II частина (Andante).
13. Моцарт: Опера «Дон Жуан»: I дія, дует Дон Жуана і Церліни «Ручку, Церліна, дай мені».
14. Бетховен. Увертюра «Егмонт»: фрагмент.
15. Гайдн. Струнний квартет до мінор, ор. 33 № 1: I частина.
16. Моцарт. Клавірний концерт № 23 Ля мажор: I частина.
17. Бетховен. Соната №23 фа мінор «Апасіоната»: I частина.
18. Гайдн. Струнний квартет Ре мажор, ор.76 №5: II частина (Largo).
19. Моцарт. «Маленька нічна серенада» (Serenata notturna), KV 525: I частина, Allegro.
20. Бетховен. Фортепіанний концерт № 5 Мі-бемоль мажор «Імператор»: I частина.

Оцінювання підсумкової музичної вікторини

Максимальна кількість балів – 10 балів

«Незадовільно»	0-3 бали	0-3 правильні відповіді
«Задовільно»	4-5 балів	4-5 правильних відповідей
«Добре»	6-8 балів	6-8 правильних відповідей
«Відмінно»	9-10 балів	9-10 правильних відповідей

СЕМІНАР

«Музична творчість композиторів віденської класичної школи:

Й. Гайдн, В. А. Моцарт, Л. ван Бетховен»

Семінар відбувається у формі групових доповідей по 5-6 здобувачів освіти. Сформована група здобувачів обирає творчість одного композитора і розкриває важливі аспекти його творчості.

Виступ на семінарському занятті відбувається з врахуванням таких обов'язкових складових:

- наявність плану доповіді;
- представлення доповіді (кожен із учасників групи розкриває один або два із обраних пунктів плану);
- ілюстрування доповіді презентацією;
- ілюстрування доповіді звучанням музики (аудіо, відео, власні виконання);
- озвучення висновків (що дало дослідження обраного питання для учасників групи);
- відповіді на запитання одногрупників та викладача.

Перелік запитань

1. Творчість Й. Гайдна:

- 1) Внесок композитора у світову музику.
- 2) Найбільші досягнення композитора (на прикладі конкретних творів)
- 3) Чому музика є дуже відомою?
- 4) Чи актуальна музика композитора для нас? Чому?
- 5) Музика композитора у сучасному кіно (обрати 2-3 фрагменти з кінофільмів, прокоментувати роль музики у конкретній сюжетній лінії).

2. Творчість В. А. Моцарта:

- 1) Внесок композитора у світову музику.

- 2) Найбільші досягнення композитора (на прикладі конкретних творів)
- 3) Чому музика є дуже відомою?
- 4) Чи актуальна музика композитора для нас? Чому?
- 5) Музика композитора у сучасному кіно (обрати 2-3 фрагменти з кінофільмів, прокоментувати роль музики у конкретній сюжетній лінії).

3. Творчість Л. ван Бетховена:

- 1) Внесок композитора у світову музику.
- 2) Найбільші досягнення композитора (на прикладі конкретних творів)
- 3) Чому музика є дуже відомою?
- 4) Чи актуальна музика композитора для нас? Чому?
- 5) Музика композитора у сучасному кіно (обрати 2-3 фрагменти з кінофільмів, прокоментувати роль музики у конкретній сюжетній лінії).

Рекомендована література

1. Александрова О., Цимбал О. Зарубіжна музична література : навч. посібник. Ч. 1 : Музичне мистецтво XVII – початку XIX ст. С. 84–99.
2. Бедакова С. Історія зарубіжної музики (кінець XVI–XIX століття). Навчальний посібник. Миколаїв, 2018. С. 222–272.
3. Гришина В., Шкоба В. Світова музична література. Частина I. Луцьк : ПВД «Твердиня», 2012. С. 90–99.
4. Карелкіна О. Музична література. Посібник. Третій рік вивчення предмета. 2023. С. 100–125.
5. Мирівський О. Українська та зарубіжна музичні літератури. Львів : СПОЛОМ, 2022. С. 49–52.